

Bod č. Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

27. apríla 2018

PRACOVNÝ NÁVRH

Informácia

**Správa o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti
Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2017**

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Správa o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2017
3. Stanoviská komisií

Zodpovedná:

Mgr. art. Zuzana Šajgalíková
riadiťka odboru cestovného ruchu a kultúry

Spracovatelia:

Mgr. Rastislav Šenkirik, vedúci oddelenia kultúrnej infraštruktúry
Renáta Staněková, referentka oddelenia kultúrnej infraštruktúry

Bratislava
apríl 2018

N á v r h   u z n e s e n i a

UZNESENIE č. .... / 2018

zo dňa 27. 04. 2018

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

b e r i e   n a   v e d o m i e

Správa o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2017.

Dôvodová správa

Oblasť podpory kultúry patrí medzi základné originálne kompetencie vyšších územných celkov, ktoré taxatívne vymedzuje zákon NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch (§ 4 ods. (1) a zákon NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (§ 3 ods. i) až l)).

V súlade s pôsobnosťou samosprávnych krajov, vymedzenou v citovaných zákonoch, **Bratislavský samosprávny kraj zriaďuje sedem kultúrnych zariadení**: štyri divadlá, kultúrno-osvetové stredisko, múzeum a knižnicu, ktoré tvoria základnú kultúrnu infraštruktúru BSK. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK majú právnu subjektivitu a všetky hospodária v režime príspevkových organizácií.

Oddelenie kultúrnej infraštruktúry (v minulosti oddelenie kultúry) Úradu Bratislavského samosprávneho kraja každoročne spracováva a predkladá do Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja **správu o činnosti kultúrnych zariadení**. Ide o informačný materiál, ktorý rekapituluje činnosť, aktivity, podujatia a základné štatistické a ekonomické údaje o kultúrnych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK za obdobie predchádzajúceho roka.

Predložená správa v stručnej forme rekapituluje plnenie hlavných funkcií, činnosť, aktivity a podujatia kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2017 v kontexte základných programových dokumentov Bratislavského samosprávneho kraja (Stratégia rozvoja kultúry 2015-2020, PHSR 2014-2020, Akčný plán implementácie PHSR 2014-2020), ako aj v spojitosti s činnosťou oddelenia kultúrnej infraštruktúry Úradu Bratislavského samosprávneho kraja. Cieľom predloženého materiálu je poskytnúť o činnosti kultúrnych zariadení adekvátnu informáciu poslancovi zboru Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja, ale aj širšej verejnosti.

Predkladatelia a spracovatelia materiálu odporúčajú Zastupiteľstvu BSK predložený návrh materiálu prerokovať a schváliť.

SPRÁVA O ČINNOSTI KULTÚRNYCH ZARIADENÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Podpora kultúry, kultúrnych aktivít, podujatí a ochrany kultúrneho dedičstva a ich prezentácia patria medzi základné originálne kompetencie vyšších územných celkov, ktoré sú vymedzené platným legislatívnym rámcom. Je to predovšetkým zákon NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch a zákon NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Uvedené kompetencie a úlohy sú rozpracované v základných programových dokumentoch BSK (Stratégia rozvoja kultúry BSK na roky 2015-2020, Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK na roky 2014-2020, Akčný plán BSK pre implementáciu PHSR BSK na roky 2014-2020, Územný plán regiónu - Bratislavský samosprávny kraj), a to v súlade so špecializovanými právnymi normami pre jednotlivé oblasti kultúry, najmä v súlade so zákonom NR SR č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách v znení neskorších zmien a doplnkov, zákonom NR SR č. 189/2015 Z. z. o kultúmo-osvetovej činnosti, zákonom NR SR č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 212/1997 Z. z. o povinných výtláčkoch v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších úprav a doplnkov.

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“) v súlade s vymedzeným kompetenčným rámcom a programovými strategickými materiálmi vytvára a zabezpečuje podmienky rozvoja kultúry v bratislavskom regióne:

- priamo, prostredníctvom svojich orgánov a príslušných organizačných zložiek Zastupiteľstva a Úradu BSK (komisia kultúry, odbor cestovného ruchu a kultúry, oddelenie kultúrnej infraštruktúry, oddelenie kultúrneho plánovania), napríklad formou partnerstiev a spolupráce
- prostredníctvom odborných a špecializovaných organizácií (kultúrnych zariadení) vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (ďalej len „kultúrne zariadenia“)
- prostredníctvom ďalších nástrojov, ako je napríklad Bratislavské regionálna dotačná schéma na podporu kultúry.
-

Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK hospodária v režime príspevkových organizácií a disponujú plnou právnou subjektivitou. Vo svojej činnosti a pri správe zvereného majetku BSK sú viazané najmä vyššie uvedenými špecializovanými zákonmi a nadväzujúcimi vykonávacími predpismi, zákonom NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákonom NR SR č. 446/2001 o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi normami. Vo svojej činnosti vychádzajú zo základných zriaďovacích

dokumentov a riadia sa uzneseniami Zastupiteľstva BSK, všeobecne záväznými nariadeniami BSK a ďalšími internými predpismi BSK, spolupracujú s orgánmi štátnej správy, orgánmi samospráv miest a obcí, ďalšími odbornými inštitúciami a stavovskými združeniami. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sú verejné inštitúcie a plnia kultúrne, umelecké, osvetové, vzdelávaciu, akvizičnú, informačnú, metodickú a ďalšie funkcie, vymedzené príslušnými ustanoveniami špecializovaných právnych noriem.

Bratislavský samosprávny kraj zriaďuje sedem kultúrnych zariadení. Štyri z nich sú divadlá a sídli na území Bratislavy: Divadlo ARÉNA, Divadlo ASTORKA Korzo '90, Divadlo LUDUS a Bratislavské bábkové divadlo. Mimo Bratislavy sídli Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, Malokarpatská knižnica v Pezinku a Malokarpatské múzeum v Pezinku. **Svoju činnosť vykonávajú v súlade s úsilím BSK saturovať potreby a záujmy obyvateľov kraja v oblasti kultúry na celom svojom území, bez ohľadu na sídla kultúrnych zariadení.** Toto poslanie sa jednotlivé kultúrne zariadenia usilujú naplniť či už ako spádové inštitúcie, prostredníctvom vysunutých pracovísk (v prípade divadiel zájazdovými vystúpeniami), regionálnymi podujatiami, partnerstvami a spoluprácou s inými subjektmi, sieťovaním viacerých subjektov pri realizácii podujatí a projektov, alebo koordinačno-metodickou činnosťou. Kultúrne zariadenia zároveň poskytujú služby aj návštevníkom regiónu, angažujú sa v nadregionálnych aktivitách a priamo participujú na tvorbe, ochrane a prezentácii kultúrnych hodnôt a vytváraní dobrého mena BSK doma aj v zahraničí.

V roku 2017 v siedmich kultúrnych zariadeniach pracovalo celkovo 175 zamestnancov (prepočítané plné pracovné úväzky), o 2 viac ako v roku 2016.

Nasledujúca tabuľka obsahuje kvantitatívnu rekapituláciu činností jednotlivých kultúrnych zariadení v roku 2017. Prehľadne sumarizuje aktivity realizované v rozsahu základného poslania zariadení, podujatia v súčinnosti s Úradom BSK, ako aj v spolupráci s inými subjektmi, účasti na festivaloch, súťažiach, prehliadkach a ďalšie kultúrne a spoločenské podujatia, ako aj podujatia nad rámec plnenia hlavných úloh, realizované smerom k verejnosti. Pre porovnanie je uvedený aj počet zamestnancov jednotlivých kultúrnych zariadení:

Tabuľka č. 1: Počet zamestnancov a počet aktivít kultúrnych zariadení v r. 2017

	Počet	Počet
Názov zariadenia	zamestnancov	aktivít
Divadlo ARÉNA	33	147
Divadlo ASTORKA KORZO '90	39	185
Bratislavské bábkové divadlo	42	261
Divadlo LUDUS	9	78
Malokarpatské múzeum Pezinok	18	134
Malokarpatské osvetové stredisko Modra	16	55
Malokarpatská knižnica v Pezinku	18	453

Zameranie a forma aktivít sú rozdielne v závislosti od odborného zamerania jednotlivých inštitúcií. Podrobnejšie sú rozvedené v komentári o činnosti jednotlivých kultúrnych zariadení.

Prehľad rozpočtu a čerpania finančných prostriedkov kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v roku 2017.

Rozpočet a čerpanie rozpočtu 2017

Schválený rozpočet na rok 2017 pre kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK predstavoval celkom sumu 4,4 mil. EUR. Úpravami rozpočtu k 31.12.2017 bol rozpočet navýšený na sumu 7,2 mil. EUR. Čerpanie finančných prostriedkov k 31.12.2017 z rozpočtu BSK celkom bolo vo výške 5,5 mil. EUR.

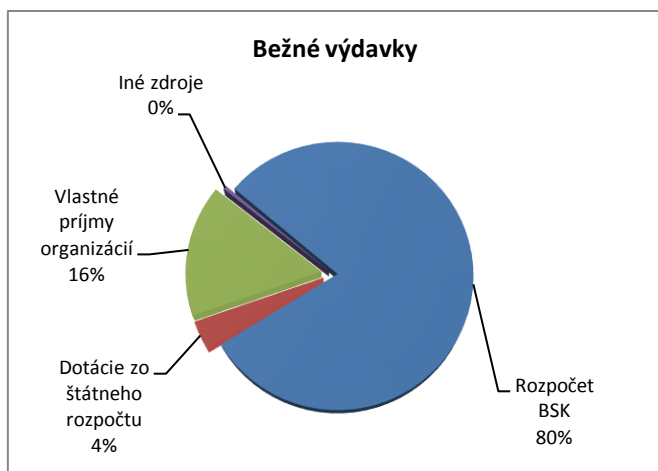
Tabuľka č. 2: Bežné výdavky v EUR

Zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Rozpočet BSK	3 857 933	3 911 750	3 904 738	100%	7 012
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	215 524	168 272	78%	47 252
Vlastné príjmy organizácií	546 352	922 553	777 741	84%	144 812
Iné zdroje	7 900	21 813	21 706	100%	107
Celkom	4 412 185	5 071 641	4 872 458	96%	199 83

Tabuľka č. 3: Kapitálové výdavky v EUR

Zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Rozpočet BSK	0	1 973 062	513 389	26%	1 459 673
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	54 469	20 800	38%	33 669
Vlastné príjmy organizácií	0	4 954	4 954	100%	0
Celkom	0	2 032 486	539 144	27%	1 493 342

Financovanie kultúrnych zariadení podľa čerpania zdroja financií k 31. 12. 2017

Prehľad financovania podľa jednotlivých kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

Tabuľka č. 4: Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií – **bežné výdavky** v EUR

Názov organizácie / zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 1.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Divadlo ARÉNA	1 295 349	1 519 337	1 380 917	91%	138 419
Rozpočet BSK	1 035 189	1 045 189	1 045 189	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	46 600	26 600	57%	20 000
Vlastné príjmy organizácie	260 160	426 748	308 328	72%	118 419
Iné zdroje	0	800	800	100%	0
Divadlo ASTORKA Korzo '90	1 034 597	1 207 437	1 191 763	99%	15 674
Rozpočet BSK	886 097	886 097	886 097	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	63 060	63 060	100%	0
Vlastné príjmy organizácie	148 500	254 930	239 256	94%	15 674
Iné zdroje	0	3 350	3 350	100%	0
Bratislavské bábkové divadlo	749 849	832 314	809 460	97%	22 854
Rozpočet BSK	675 849	686 739	686 739	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	23 370	9 370	40%	14 000
Vlastné príjmy organizácie	74 000	115 096	106 242	92%	8 854
Iné zdroje	0	7 109	7 109	100%	0
Divadlo LUDUS	292 830	322 779	309 937	96%	12 841
Rozpočet BSK	274 708	293 118	286 106	98%	7 012
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	10 847	5 336	49%	5 511
Vlastné príjmy organizácie	18 122	18 814	18 495	98%	318
Malokarpatské osvet. stredisko v Modre	350 773	452 108	452 091	100%	17
Rozpočet BSK	340 103	344 663	344 663	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	38 400	38 400	100%	0
Vlastné príjmy organizácie	10 670	68 874	68 857	100%	17

Iné zdroje	0	171	171	100%	0
Malokarpatské múzeum v Pezinku	366 664	394 909	390 982	99%	3 927
Rozpočet BSK	333 764	343 201	343 201	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	13 327	10 996	83%	2 331
Vlastné príjmy organizácie	25 000	28 697	27 209	95%	1 488
Iné zdroje	7 900	9 684	9 576	99%	107
Malokarpatská knižnica v Pezinku	322 123	342 758	337 307	98%	5 450
Rozpočet BSK	312 223	312 743	312 743	100%	0
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	19 920	14 510	73%	5 410
Vlastné príjmy organizácie	9 900	9 394	9 354	100%	40
Iné zdroje	0	700	700	100%	0
Celkom	4 412 185	5 071 641	4 872 458	96%	199 183

Čerpanie z rozpočtu BSK voči upravenému rozpočtu je takmer 100 %. Divadlo LUDUS nepoužilo celú dotáciu 14 400 € na nájom nových priestorov a vrátilo sumu 7 012 € nakoľko nájom nových priestorov bol nižší ako predošlý nájom.

Rozdiel pri dotáciách zo štátneho rozpočtu v čerpaní rozpočtu oproti upravenému rozpočtu tvoria dotácie, ktoré kultúrnym zariadeniam boli pripísané na účet v roku 2017, ale ich čerpanie a vyúčtovanie je zmluvne možné realizovať aj v roku 2018.

Vlastné príjmy organizácie – rozdiel medzi čerpaním a upraveným rozpočtom tvoria výdavkovú časť zostatku vlastných finančných prostriedkov organizácií.

Tabuľka č. 5: Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií – **kapitálové výdavky** v EUR

Názov organizácie / zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2017	Upravený rozpočet k 31.12.2017	Čerpanie k 31.12.2017	Čerpanie k 1.12.2017 v %	Rozdiel čerpania k upravenému rozpočtu
Bratislavské bábkové divadlo	0	1 412 536	62 536	4%	1 350 000
Rozpočet BSK	0	1 407 582	57 582	4%	1 350 000
Vlastné príjmy organizácie	0	4 954	4 954	100%	0
Malokarpatské múzeum v Pezinku	0	452 250	308 908	68%	143 342

Rozpočet BSK	0	397 781	288 108	72%	109 673
Dotácie zo štátneho rozpočtu	0	54 469	20 800	38%	33 669
Malokarpatské osvet. stredisko v Modre	0	167 700	167 700	100%	0
Rozpočet BSK	0	167 700	167 700	100%	0
Celkom	0	2 032 486	539 144	27%	1 493 342

Bratislavské bábkové divadlo – v rozpočte na rok 2017 bolo schválených na rekonštrukciu divadla **1 350 000,- Eur z úverových zdrojov**. Akcia sa nezrealizovala z dôvodu, že **nebolo ukončené verejné obstarávanie na zhotoviteľa**. V roku 05/2017 UVO zrušilo súťaž, na základe námietky firmy EURO BUILDING, a. s.. Dňa 23.08.2017 sa opäť vyhlásila súťaž, ktorá doposiaľ trvá. Dňa 11.01.2018 sa otvárali obálky, momentálne sa porovnávajú cenové ponuky.

Malokarpatské múzeum v Pezinku – v rozpočte na rok 2017 bolo schválených na projektové práce k rekonštrukcii podkrovia **60 000,- Eur z úverových zdrojov, vysúťažená suma bola 59 100,- Eur**. Z týchto prostriedkov sa vyčerpalo 7 800,- Eur. Nevyčerpala sa čiastka 52 200,- Eur, **do roku 2018 prechádza suma už schválená – 51 300,- Eur**. Projekt na stavebné povolenie je vyhotovený, v roku 2018 sa vyhotoví realizačný projekt s inžinierskou činnosťou.

Múzeum Ferdiša Kostku – schválených **156 570,- Eur z úverových zdrojov** na kúpu susediacich nehnuteľností a následná sanácia – múzeum Ferdiša Kostku v Stupave, čerpalo sa 115 799,24 Eur, **zostatok 40 770 Eur prešiel do roku 2018** a bude použitý na sanáciu vlhkosti múzea Ferdiša Kostku (už sa realizuje). Schválených **18 530,- Eur z rezervného fondu** bolo na projektovú dokumentáciu k rekonštrukcii dvoch budov múzea Ferdiša Kostku. Vyčerpalo sa 10 506,- Eur (realizačný projekt, štúdia), **zostatok v čiastke 8 024,- Eur bude čerpaných v roku 2018** (dokončenie projektu).

Na rekonštrukciu strechy kaštieľa v Malinove boli schválené finančné prostriedky vo výške 265 000,- Eur. Rekonštrukcia bola vo výške 256 321 Eur. **Nevyčerpané finančné prostriedky boli vo výške 8 679 Eur.**

Celkovo sa nevyčerpali kapitálové výdavky pre Malokarpatské múzeum v Pezinku za rok 2017 vo výške 109 673 Eur.

DIVADLO ARÉNA

Divadlo ARÉNA sídli v historickej budove z roku 1898 na petržalskom nábreží Dunaja (Viedenská cesta č. 10). Objekt budovy je národnou kultúrnou pamiatkou a je situovaný na mieste, kde v minulosti stál jeden z najstarších divadelných stánkov v Bratislave – amfiteáter s rovnakým názvom z roku 1828. Budova divadla je vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja. Maximálna kapacita veľkej divadelnej sály je 318 divákov, pri štandardnej úprave hľadiska a javiska je to 264 miest. Štúdiový divadelný priestor Loft Aréna ponúka miesta pre cca 80 divákov. Divadlo nemá stály umelecký súbor.

Ambíciou divadla od jeho vzniku je prinášať tituly, ktoré na domácich javiskách ešte neboli uvedené a ktoré obohacujú repertoár ponukou, oslovujúcou aj náročného diváka. Do povedomia verejnosti sa zapísali predovšetkým inscenácie tzv. „občianskeho cyklu“, venované najzávažnejším a najkontroverzným vnímaným témam našich dejín a súčasnosti. Na javisku sa aj v roku 2017 striedala súčasná i klasická činohra, opera, rockové a džezové koncerty a pokračoval projekt Ultimatívne kino ARÉNA, zameraný na prezentáciu slovenskej a svetovej filmovej klasiky.

Počas rekonštrukcie budovy divadla v polovici 90-tych rokov minulého storočia nebolo vybudované relevantné technické a prevádzkové zázemie, čo negatívne ovplyvňuje prevádzkový chod, no najmä ďalší rozvoj divadla. Preto vedenie divadla prišlo ešte v roku 2014 s návrhom rekonštrukcie budovy divadla. Predmetom rekonštrukcie mala byť modernizácia javiska a javiskovej techniky (vybudovanie povraziska), modernizácia hľadiska a vybudovanie prevádzkového zázemia. Ministerstvo financií na základe uznesenia Vlády SR č. 705/2015 zo 16.12.2015 poskytlo Bratislavskému kraju na rekonštrukciu divadla finančné prostriedky zo všeobecnej pokladničnej správy v celkovej sume 4,5 mil. EUR s tým, 2,0 mil. EUR majú byť čerpané do konca r. 2018 a 2,5 mil. EUR do konca r. 2019. Zámer rekonštrukcie národnej kultúrnej pamiatky budovy Divadla ARÉNA schválilo Zastupiteľstvo BSK uznesením č. 1/2016 zo dňa 29.1.2016. Následne prebiehal proces obstarávania projektovej dokumentácie, ktorá stále nie je hotová v realizačnom rozsahu a teda ani nie sú známe predpokladané celkové náklady na rekonštrukciu divadla. Cena projektovej dokumentácie presiahla sumu 600 tis. EUR a podľa staršieho odhadu generálneho projektanta realizačné náklady presiahnu sumu 8 mil. EUR. O ďalšom postupe rozhodne aktuálne zastupiteľstvo a vedenie BSK.

Premiéry

Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2017 päť premiér. Ako prvá mala v januári premiéru inscenácia hry **EXTASY SHOW** v réžii Juraja Bielika. Tragikomédia o starých ľuďoch v dnešnom krutom a nemilosrdnom svete priniesla zamyslenie nad zlyhávajúcim sociálnym systémom. V poradí druhá inscenácia **TISO**, ktorá sa po rokoch vrátila opäť do repertoáru divadla a ktorej autorom a režisérom je Rastislav Ballek, v umeleckom stvárnení Mariana Labudu mladšieho, predstavila kontroverznú postavu slovenských dejín. V máji divadlo uviedlo hru Petra Quiltera v režijnej úprave Soni Ferencovej **OPONA HORE**, úsmevnú komédiu o tom, ako to dopadne, keď päťica žien zdedí staré chátrajúce divadlo. Na úvod novej divadelnej sezóny uviedla Aréna hru svetoznámeho dramatika Tennessee Williamsa o dramatickom príbehu matky, ktorá sa snaží pre svoje deti vybojovať lepší život pod názvom **SKLENENÝ ZVERINEC** v réžii Martina Čičváka. V závere kalendárneho roka divadlo uviedlo premiéru hry **BANKÁRI** v réžii Juraja Bielika, v ktorej päťica hercov v kabaretnom kolotoči odhaľuje skrytý svet peňazí, účtov, úrokov, hypoték, ktoré ovplyvňujú náš život viac a oveľa bezohľadnejšie, ako si myslíme.

Multižánrové, multikultúrne projekty

Priestory Divadla Aréna sa počas roka 2017 naplnili ďalšími podujatiami, ako je napríklad pokračovanie úspešného cyklu džezových koncertov **Jazz v Aréne**, na ktorých vystúpili hviezdy slovenskej a zahraničnej jazzovej scény. Ďalej to boli Gypsy Jazz Festival, Koncert filmovej hudby v podaní Pražského filmového orchestra, One Day Jazz Festival Jeseň 2017, koncerty BRAK Agon Orchestra a BRAK Lubomir Melnyk, vystúpenie formácie THE BACKWARDS s Beatles Show, Benefičný koncert Počuť srdcom.

Už deviatu sezónu Divadlo Aréna pokračovalo v projekte prenosov operných predstavení z **Metropolitnej opery v New Yorku**, spolu 10 titulov vo vysokej kvalite prenosu – Nabucco, Romeo a Júlia, Rusalka, La traviata, Idomeneo, Eugen Onegin, Gavalier s ružou, Norma, Čarovná flauta a Anjel skazy.

V rámci už zabehnutého projektu **Ultimatívne kino** v Aréne v dvoch sekciách (Legendárne televízne pondelky a Najkrajšie filmy nášho života) premietli celkom 23 filmov zo svetovej a slovenskej filmovej a televíznej klasiky.

Medzi ďalšie podujatia patrili hostovanie súboru Činoherního klubu Praha s inscenáciou **Bratři Karamazovi**, pri príležitosti 15. výročia vzniku Detskej univerzity Komenského a v apríli vernisáž výstavy **Divadlo ARÉNA, viac ako divadlo** pri príležitosti 25. výročia vzniku divadla. V máji sa konalo predstavenie inscenácie Dois v rámci **Festivalu nového cirkusu Cirkul'art**, v septembri **Nedeľný BRUNCH** – v spojitosti s oslavou 15. výročia vzniku projektu Detskej univerzity Komenského a Divadla ARÉNA.

Divadlo Aréna a Univerzita Komenského v Bratislave zorganizovali už štrnásty ročník letnej univerzity pre deti od 9 do 14 rokov. Myšlienka vzniku **Detskej Univerzity Komenského** (DUK), ktorej hlavným iniciátorom je riaditeľ Divadla Aréna Juraj Kukura, bola inšpirovaná existenciou detských univerzít v Európe a na celom svete, kde tieto projekty spĺňajú funkciu podpory vzdelávania mladých talentovaných žiakov. Súčasne sa tak využili priestory a kapacita divadla počas divadelných prázdnin a zmysluplne sa doplnila ponuka letných podujatí pre deti a mládež. Študenti DUK 2017 mali príležitosť zúčastniť sa exkurzie do NR SR a na parlamentnej Hodine otázok interpelovať politikov. Súčasťou DUK sú každoročne mnohé sprievodné akcie, v roku 2017 to boli predovšetkým Army workshop, workshop s TA3, výlet Planinka – do ľudovej dedinky, komunikačno-debatný workshop, loďou za umením do Danubiany, prehliadka Energolandu, návšteva výrobných hál v závode Volkswagen Slovakia, animačný program Nech šije! a Drsná škola, IT workshop Technológie budúcnosti, Street Dance Workshop, návšteva NR SR a parlamentná hodina otázok a odpovedí.

Divadelné festivaly, host'ovanie

S inscenáciou **LULU** od renomovaného dramatika Franka Wedekinda sa ARÉNA predstavila v júni na Medzinárodnom festivale Divadlo Evropských regionů Hradec Králové, Česká Republika a s predstavením **PERSONA** (Bergman / Procházka / Vajdová) na festivale Dotyky a spojenia v Martine. V roku 2017 Divadlo ARÉNA realizovalo okrem spomínaných festivalov ďalších 11 hosťovských predstavení na Slovensku: vo Zvolene, Banskej Bystrici, Košiciach, Trenčianskych Tepliciach, Svite, Nitre, Žiline, Seredi, Novej Bani, Nových Zámkoch a v Sliači.

Nominácie a ocenenia

Juraj Mokry získal za postavu Francoisa v inscenácii Podvolenie Výročnú cenu Litfonda 2017 za umenie v oblasti divadla.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 32.000,- EUR, na hudobný cyklus „Jazz v Divadle ARÉNA“ 12.000,- EUR, na podporu projektu Viliam Klimáček: Café Dubček (pracovný názov) to bolo 11.000,- EUR a na podporu projektu cyklu koncertov „Giacomo Puccini: TOSCA“ dotáciu vo výške 9.000,- EUR.

Záver

V roku 2017 navštívilo Divadlo ARÉNA celkom 31 849 návštevníkov, ktorým divadlo ponúklo na domácej scéne spolu 147 podujatí, z toho 104 repertoárových, 10 projekcií opery, 23 filmových projekcií a množstvo podujatí realizovaných formou prenájmu priestorov divadla iným subjektom. Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2017 päť premiér a zameralo sa na žánrovú pestrosť domácej scény, ktorú doplnilo festivalovou a zájazdovou činnosťou. Rozmanitá dramaturgická ponuka ako aj vyvážená a kvalitná produkcia Divadla ARÉNA dlhodobo rozširujú možnosti kultúrneho vyžitia nie len pre obyvateľov Bratislavy, ale celého regiónu a jeho návštevníkov.

DIVADLO ASTORKA KORZO'90

Divadlo ASTORKA Korzo'90 (DAK'90) bolo zriadené Ministerstvom kultúry SR

1. apríla 1990. V roku 1993 bolo premenované na Divadlo ASTORKA Korzo '90 (DAK'90). S účinnosťou od 1. apríla 2002 prešlo Divadlo ASTORKA Korzo '90 z pôsobnosti krajského úradu do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Divadlo nemá svoju budovu a pôsobí v prenajatých priestoroch v budove Ministerstva kultúry SR na námestí SNP č. 33 v Bratislave. Aktuálna nájomná zmluva platila do 11.1.2017 a je od 1.2.2017 predĺžená o ďalších 5 rokov. Vedenie divadla s administratívnym zázemím sídli v prenajatých priestoroch „Domu umenia“ na Námestí SNP č. 12 v správe Národného osvetového centra. Prenájom administratívnych priestorov končí 30. 6. 2018. Po tomto termíne sa vedenie a administratíva divadla presťahujú do prenajatých priestorov na Mickiewiczovej ulici.

Kapacita sály, v ktorej divadlo hrá, je 212 miest. Uvedené priestory nie sú v pravom zmysle slova divadelné a nie sú vybavené adekvátnou divadelnou technológiou (pôvodne slúžili ako banketová miestnosť Tatry banky, neskôr ako kino). Napriek tomu DAK'90 dlhodobo patrí k najúspešnejším a umelecky najambicióznejším slovenským komorným divadelným scénam. DAK'90 má vlastný umelecký súbor.

Premiéry

V roku 2017 Divadlo ASTORKA Korzo '90 pripravilo tri nové divadelné inscenácie. Špeciálne pre ASTORKU vznikla dramatizácia románu Pavla Vilikovského **LETMÝ SNEH** a jej inscenovanú verziu v réžii Juraja Nvotu uviedlo divadlo v januári. V marci mala premiéru antická Sofoklova tragédia **ELEKTRA** v réžii mladého režiséra Lukáša Brutovského, viac ako 2 500 rokov starý tragický príbeh pomsty, v ktorom otec zabije dcéru, manželka manžela a syn matku. Ako slovenskú premiéru uviedla Astorka v júni divadelnú inscenáciu hry súčasného nemeckého

dramatika Davida Gieselmanna **KONTAJNER PARÍŽ** v réžii Mariána Amslera, komediálny príbeh o hľadaní strateného kontajneru s tajuplným obsahom v európskych metropolách.

Divadelné festivaly a zahraničné zájazdy

V roku 2017 Divadlo ASTORKA Korzo '90 úspešne reprezentovalo bratislavský región na domácej scéne a v ďalších slovenských mestách. Popri pravidelných reprízach repertoárových predstavení na domácej scéne realizovalo divadlo počas roka zájazdy v rôznych divadelných a kultúrnych centrách na celom Slovensku a v zahraničí, kde sa inscenácie Divadla ASTORKA Korzo '90 už tradične tešia veľkému diváckemu úspechu. Divadlo bolo na zájazdoch v Brne, Žiline, Košiciach, Prešove, Kremnici, Prievidzi a v Martine. S Inscenáciou **ELEKTRA** vystúpila ASTORKA na festivale Dotyky a spojenia v Martine, s hrou **LETMÝ SNEH** v Hradci Králové na festivale Divadlo evropských regionů, s hrou **KONTAJNER PARÍŽ** na Dňoch ASTORKY vo Švandovom divadle v Prahe a na festivale Vianoce v divadle v Myjave.

Festival ASTORKA 2017

Na jeseň pripravilo divadlo ASTORKA už XIII. ročník Festivalu ASTORKA 2017, na ktorom hostovali Divadlo Komedioğraf z Brna, Teatro delle Albe Ravenna z Talianska, divadlo Katona Józsefa Szimháza z Budapešti z Maďarska, Dejvické divadlo a Švandovo divadlo z Prahy. Festival Astorka prináša komorné tituly profesionálnych divadiel s objavným uchopením zásadných tém súčasnosti alebo inovatívnym prístupom ku divadelnej klasike. Súčasťou festivalu sú tradične aj Scénické rozhovory a nočný blues v ASTORKE v podaní kapely SITRA ACHRA. Popri festivale pravidelne pracuje tvorivá fotografická dielňa pod vedením Pavla Breiera a výstupom jej mapovania všetkých podujatí a udalostí na festivale sú fotografické výstavy.

Multižánrové, multikultúrne projekty

Deviaty ročník podujatia **Noc literatúry** sa konal 10. mája na trinástich miestach v Bratislave. Išlo o sériu čítaní úryvkov zo slovenských prekladov z kníh súčasných svetových autorov na zaujímavých, bežne s literatúrou nespájaných miestach, a jedným z netradičných miest čítania bol aj Trezor – štúdio divadla. V rámci podujatia **Noc múzeí a galérií s osobnosťami ASTORKY** bola pre verejnosť sprístupnená divadelná výstava kostýmov, výtvarných návrhov kostýmov a makiet divadelných inscenácií Divadla ASTORKA Korzo '90. V pripravených projekciách boli prezentované ukážky z inscenácií a tiež fotografie z divadelných inscenácií, kde účinkovali herečky Zuzana Kronerová a Zita Furková. Slovenská teatrologička a divadelná kritička Zuzana Bakošová-Hlavenková uviedla profesijné i osobnostné profily týchto významných a obľúbených herečiek s následnou moderovanou besedou a autogramiádou.

Nominácie a ocenenia

V kategórii Dosky 2017 získal nomináciu na Cenu za najlepšie mužský herecký výkon sezóny **Ady Hajdu** za postavu Čimborazku v divadelnej inscenácii Letmý sneh v réžii Juraja Nvotu. Ceny a prémie Literárneho fondu získal za divadelný výkon **Ady Hajdu** za postavu

Čimborazku a **Juraj Nvota** za réžiu divadelnej inscenácie Letmý sneh. Cenu za celoživotné dielo v oblasti divadla získal **Boris Farkaš**.

Ďalšie prémie Literárneho fondu v oblasti divadla získal **Marián Labuda** za postavu Oresta v divadelnej inscenácii Elektra, **Zuzana Konečná** za postavu Elektry v divadelnej inscenácii Elektra a **Rebeka Poláková** za postavu Chrysothemis v divadelnej inscenácii Elektra.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 44.000,- EUR: Na Festival ASTORKA 2017 to bolo 22.000,- EUR, na festival Dni ASTORKY v Prahe 3.500,- EUR, na naštudovanie inscenácie Kontajner Paríž 6.500,- EUR a na inscenáciu Lásky jednej plavovlásky 12.000,- EUR.

Záver

V roku 2017 bol počet divadelných predstavení odohratých na domácej scéne DAK '90 spolu 159 s návštevnosťou 29 315 divákov. Všetkých podujatí bolo spolu 185 a celková návštevnosť dosiahla 30 552 návštevníkov. DAK '90 napriek obmedzeným priestorovým a technologickým možnostiam kreatívne využíva všetky dostupné možnosti a uvádza divadelné predstavenia v rôznych priestoroch divadla - Trezor (priestor v zázemí divadla), Foyer, hlavná scéna - v rôznych obmenách javiska (prvý rad a niektoré sedadlá sa nepredávajú kvôli scéne, ktorá zasahuje do hľadiska). Divadlo ASTORKA Korzo'90 patrí medzi stabilné piliere slovenskej divadelnej kultúry, čo najlepšie dokladuje divácky záujem doma aj v zahraničí a ocenenia zo strany odbornej obce.

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO

Sídelnou budovou Bratislavského bábkového divadla (BBD) je historický spolkový dom na Dunajskej ulici č. 36 v centre Bratislavy. Budova je v zlom stavebnotechnickom stave a BSK od roku 2008 pripravuje jej rekonštrukciu. Proces rekonštrukcie najprv zdržali majetkovo právne problémy (reštitučné nároky) a aktualizácia projektovej dokumentácie. Následne musel BSK na základe nariadení ÚVO zrušiť dve verejné obstarávania na dodávateľa rekonštrukcie. Tretie verejné obstarávanie bolo úspešné s predpokladom začiatku stavebných prác v druhom štvrtroku 2018.

Pre havarijný stav protipožiarienej technológie musela byť budova divadla pre verejnosť uzatvorená a od začiatku r. 2015 začalo divadlo hrať v prenajatých priestoroch na Malej Scéne STU na Dostojevského rade č. 7. Toto riešenie nebolo optimálne, keďže prevádzkové náklady divadla v spojitosti s nájmom vzrástli cca o 100 tisíc EUR ročne a zároveň bolo divadlo obmedzované ďalšími užívateľmi priestorov Malej Scény STU. V záujme úspory a vytvorenia lepších podmienok počas rekonštrukcie bola v závere roka 2016 pripravená dislokácia divadla do prenajatých priestorov toho času vo vlastníctve Jednotného majetkového fondu odborových zväzov na Škultétyho ul. č. 5 (bývalý Dom detí) a od januára 2017 bábkové divadlo pôsobí v týchto priestoroch.

Premiéry

Bratislavské bábkové divadlo v roku 2017 uviedlo dva nové tituly. V apríli mala premiéru inscenácia **Kráľ** v réžii Andreja Kalinku. Ide o autorský konceptuálny projekt určený pre náročného dospelého diváka. Formou osciluje na pomedzí viacerých umeleckých druhov. Je výtvarnou inštaláciou, koncertom, pohybovo-performatívnym divadlom s textovými vstupmi. Výsledkom je organický celok podnecujúci diváka k asociatívnemu mysleniu a odhaľovaniu stále nových a nových významov. V septembri mala premiéru hra **Dúhové rozprávky** v réžii Jany Mikitkovej, poetická rozprávka, ktorá podnieti fantáziu a odhalí, prečo sú paradajky červené, alebo modré a zima biela. Dúhové rozprávky rozvíjajú v deťoch schopnosť empatie prostredníctvom postavy Slnka, ktoré objavuje svet, spoznáva vzťahy a konfrontuje sa s pocitmi a názormi iných. Svet, ktorý vytvára, postupne učí, aké sú pre život potrebné dôvera, súcitiť, či starostlivosť.

Divadelné festivaly

V priebehu roka sa BBD zúčastnilo siedmym festivalom. Boli to Bábková Žilina, Dotyky a spojenia v Martine, Ampliόν v Banskej Štiavnici, Festival Kopřivnice, Festival v Zlíne, Festival Sousedé v Zlíne a Medzinárodný Festival detského divadla v Subotici.

Nominácie a ocenenia

Divadlo získalo tri nominácie na najvýznamnejšie domáce divadelné ocenenie Dosky, a to dve nominácie za hudbu v hre Zhavranelí a za réžiu v inscenácii Kráľ. BBD tiež získalo na festivale Bábková Žilina najprestížnejšie ocenenie v SR pre bábkové divadlá „Hašterica 2017“ za dramaturgicky a scénicky inšpiratívne diela Na slepačích krídlach, Zhavranelí a Kráľ. Na Festivale v Kopřivnici získala hra Zhavranelí Cenu za tvorivý prínos, Cenu za najlepšiu réžiu a Cenu za najlepšiu scénu. Inscenácia Zhavranelí získala aj na medzinárodnom festivale divadla pre deti v srbskej Subotici ocenenie za najlepšiu réžiu pre Petra Palika a cenu za najlepšiu scénografiu pre Martinu Fintorovú. Pre BBD bol rok 2017 z pohľadu ohlasov kritickej a odbornej obce mimoriadne úspešným rokom.

Ďalšie podujatia

Sedemdesiatemu piatemu výročiu narodenia Jozefa Mokoša, dlhoročného spolupracovníka bábkového divadla, venovalo BBD slávnostný večer počas ktorého vystúpilo Divadlo LAB. Pri príležitosti MDD divadlo pripravilo sériu škôlkohier v exteriéroch bratislavských parkov a štyri predstavenia na divadelnej scéne. Slávnostné podujatie na počesť 60. výročia od vzniku BBD pod názvom Bakchanálie sa uskutočnilo v Mirbachovom paláci spolu s krstom knihy, venovanej 60-tim rokom tvorby BBD. V rámci osláv 60. výročia svojho založenia pripravilo BBD interaktívnu hru pre deti pod názvom Postavme si divadlo. V závere roka divadlo pripravilo Medovníkovu dielňu ako súčasť Mikulášskych akcií.

Využívanie externých zdrojov

Bábkové divadlo získalo v roku 2017 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 14.000,- EUR. Na naštudovanie inscenácie **Kráľ** pod vedením Andreja Kalinku to bolo 8.000,- EUR a na naštudovanie hry **Zošidlo** pod taktovkou Gejzu Dezorca 6.000,- EUR (inscenácia bude uvedená v roku 2018). Sponzorské dary získalo divadlo v objeme 10.000,- EUR.

Záver

V roku 2017 Bratislavské bábkové divadlo odohralo spolu 261 predstavení na domácej scéne a zúčastnilo sa siedmych divadelných prehliadok, štyroch na Slovensku, dvoch festivalov v Českej republike a medzinárodného festivalu v Srbsku. Návštevnosť v divadle bola spolu 32 528 divákov, čím sa BBD zaraďuje k najnavštevovanejším kultúrnym inštitúciám v Bratislave a Bratislavskom kraji.

Prevádzka a rozvoj divadla sú dlhodobu obmedzené uzatvorením sídelnej budovy a odkázanosťou na náhradné prenajaté priestory. Krízové podmienky limitujú nie len umeleckú tvorbu, ale aj rozvoj mnohých nadstavbových aktivít. Napriek náročnej situácii sa divadlu podarilo v posledných rokoch realizovať viaceré ambiciózne a vysoko hodnotné projekty, ktoré divadlu priniesli viacero nominácií a ocenení, obľubu u návštevníkov a rešpekt a uznanie domácej a zahraničnej odbornej obce.

DIVADLO LUDUS

Divadlo LUDUS je repertoárovým divadlom bez stáleho hereckého súboru, ktoré sa dramaturgicky zameriava predovšetkým na tituly pre deti a mládež. Ambíciou Divadla LUDUS je spolupracovať so základnou umeleckou školou LUDUS pri prepojení dramatického krúžku s profesionálnym divadlom, poskytovať priestor študentom VŠMU, najmä začínajúcim umelcom a divadelníkom, ktorí sa orientujú na mladého diváka.

Divadlo LUDUS nemá vlastnú budovu a osem rokov pôsobilo v prenajatých priestoroch Heineken Tower Stage na Pribinovej ulici č. 25 v Bratislave. Uvedené priestory užívalo Divadlo LUDUS ako podnájomník na základe zmluvy medzi BSK a spoločnosťou TOWER STAGE, s.r.o. (zmluva č. 2009/394/KUL z 29. júna 2009). Predmetná nájomná zmluva bola jednostranná, v neprospech divadla a obmedzovala jeho činnosť a rozvoj. Keďže uvedené priestory idú do rekonštrukcie, nájomca zmluvu vypovedal k 15. 11. 2017. Divadlo spolu so zriaďovateľom bolo nútené urýchlene hľadať náhradné priestory. Od 15.11.2017 divadlo LUDUS hrá na základe zmluvy o podnájme v Štúdiu L&S, na Námestí 1.mája č. 5 v Bratislave a vedenie a administratíva pôsobí v prenajatých priestoroch na Jozefskej ul.č.19 v Bratislave.

Premiéry

V roku 2017 repertoár divadla obohatili dve nové inscenácie. Najprv to bola v máji inscenácia **Plešivá speváčka** autora Eugena Ionesca v réžii Petra Kubu. Inscenácia ponúkla zamyslenie nad lákadlami mediálneho sveta a životom v nezmyselných schémach. Ďalšia premiéra pod názvom **Cirkus LamPamTantalóne** v scénickej úprave a réžii Kamila Žišku mala premiéru v novembri. Je to podobenstvo o svete, v ktorom vládne Kráľovná Nuda rôznymi rafinovanými spôsobmi a o tom, ako tento svet tvorivosťou možno zachrániť.

Ďalšie podujatia

V dňoch 14. – 23. júna 2017 sa v Divadle LUDUS uskutočnila tradičná štvordňová prezentácia ročníkových prác žiakov SZUŠ pod názvom HEPOTAPR – Herectvo, Pohyb, Tanec, Prednes. V termíne 14. - 18. 8. 2017 vo forme denného tábora prebiehal **Letný divadelný ateliér HRÁME SA NA Labyrint prísloví**, rozdelený na zmyslové, pohybové, fantazijné cvičenia a hry rozvíjajúce kreatívne myslenie detí a výtvarnú tvorbu scénografie, kostýmov a rekvizít.

Od 6. – 9.11. 2017 pripravilo divadlo už 6.ročník divadelného festivalu pre tínedžerov **PUBERTÁK 2017, stav mysle nie veku**. Na festivale vystúpili umelci z Čiech a Slovenska. Predstavili sa súbory – HaDivadlo (Brno), Zádrapky pri ŠUV (Senica), Cirkevné konzervatórium (Bratislava), Škola LUDUS (Bratislava), Div. Súbor DRAMATÁCI (Bytča), divadlo KONTRA (Spišská Nová Ves), divadlo Karola Spišáka (NITRA), divadlo LAB VŠMU (BA) a divadlo LUDUS.

Festivaly a zájazdy

Divadlo LUDUS sa počas roka zúčastnilo na festivaloch **Dotyky a spojenia** v Martine s hrou Labyrint prísloví a na **PUPPETS** festivale v Bratislave s hrou Doktor Johannes Faust.. Svoju tvorbu predstavilo divadlo spolu na 13-tich divadelných zájazdoch na viacerých javiskách v Bratislave a slovenských mestách, ako Banská Štiavnica, Kremnica, Modra. Divadlo vystúpilo aj pre Spolok Slovákov žijúcich vo Viedni.

Nominácie a ocenenia

Divadlo LUDUS nezískalo v roku 2017 žiadnu nomináciu.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo LUDUS získalo v roku 2017 dotáciu z Fondu na podporu umenia MK SR vo výške 9.000,- EUR na inscenáciu Modrý vták.

Záver

Divadlo LUDUS uviedlo v roku 2017 na domácej scéne 78 predstavení a 13 predstavení odohrali na zájazdoch. Celková návštevnosť na predstaveniach na domácej scéne bola 6.282 divákov. Celková návštevnosť na všetkých 97 podujatiach usporiadaných Divadlom LUDUS bola 8 563 divákov.

Tabuľka č. 6: Divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, prehľad roky 2014 – 2017

Názov KZ	Rok	Počet pracov- níkov	Kapacita sály	Počet premiér	Počet predstavení (všetky/ zájazdy)	Festi valy	Ocene nia	Iné	Tržby/ vstupné (EUR)	Počet návštevníkov celkom
ARÉNA	2014	32	264	5	111/4	2	1	30	209 429	27 340
	2015	32	264	6	154/18	3	4	32	170 801,75	32 958
	2016	40	264	6	124/33	2	1	33	264 293,43	28 269
	2017	33	264	5	147/13	2	1	34	244 233,21	31 849
ASTORKA	2014	38	187/154	5	165/15	8	6	9	188 459	27 839
	2015	39	187/154	2	167/9	4	5	7	190 943,51	25 980
	2016	37	187/154	2	141/13	5	5	9	194 482	24 872
	2017	39	187/154	3	159/12	5	4	3	248 367,27	30 552
BBD	2014	33	170/175	4	296/64	5	1	4	84 867	38 104
	2015	35	170/175	3	293/69	4	0	3	64 170,61	37 935
	2016	39	170/175	4	263/82	5	2	37	66 382,65	38 253
	2017	42	181	2	261/7	7	6	8	91 289,20	32 528
LUDUS	2014	9	160	4	77/17	3	0	2	14 384	9 523
	2015	9	160	3	93/12	1	0	3	18 734,50	10 364
	2016	9	160	2	71/17	2	3	2	20.978	9 980
	2017	9	200	2	78/13	2	0	2	16 809,50	6 282

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM V PEZINKU

Malokarpatské múzeum v Pezinku (MMP) sídli v národnej kultúrnej pamiatke, v pôvodne renesančnom meštianskom dome na ulici M. R. Štefánika č. 4 v Pezinku. Napriek tomu, že budova bola rekonštruovaná (2007), priestorovo a kapacitne nevyhovuje: múzeum nemá priestory pre konzervátorské pracovisko, má nedostatočné depozitáre, nemá bezbariérový prístup pre návštevníkov. Plánovaným riešením je adaptácia podkrovia a prístavba schodiska a výťahu.

Múzeum prevádzkuje tiež vysunuté pracoviská, Literárne a vlastivedné múzeum vo Svätom Jure a Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave. Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave je uzatvorené pre verejnosť v dôsledku havarijného stavu. Pre potreby záchrany a rozvoja Múzea Ferdiša Kostku kúpil BSK v r. 2017 susediace nehnuteľnosti (prístupový pás a rodinný dom) a v súčasnosti prebieha sanácia vlhkosti objektov múzea.

Hlavná odborná činnosť

Základnou odbornou činnosťou múzea (podľa zák. NR SR č. 206/2009 Z. z.) je nadobúdanie, ochrana, odborné spravovanie a prezentácia predmetov kultúrnej hodnoty. Múzeum bolo pôvodne miestne vinohradnícke múzeum. V duchu tejto tradície sa Malokarpatské

múzeum v Pezinku vyprofilovalo najmä ako múzeum miestnych (malokarpatských) vinohradníckych a vinárskych tradícií. Tejto orientácii zodpovedajú aj obidve stále expozície múzea expozície – **Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatmi** a expozícia **Príbeh vína**, v ktorých prezentuje svoj zbierkový fond a interpretuje dejiny Malokarpatského subregiónu. Osobitne hodnotná a bohatá je zbierka historických lisov na prešovanie hrozna. Múzeum zároveň priebežne ponúka tematické výstavy a organizuje sprievodné podujatia zamerané na zatraktívnenie svojej ponuky, najmä v spolupráci s mestom Pezinok a ďalšími odbornými partnermi. Orientuje sa na zážitkové a interaktívne formy ponuky s využitím muzeálnych pedagógov a potenciálnych návštevníkov oslovuje aj v kontexte väzby na cestovný ruch.

Nadobúdanie a evidencia zbierkových predmetov

V roku 2017 múzeum získalo do svojich zbierok 1 297 zbierkových predmetov, čo celkom predstavuje 43 prírastkových čísiel, druhostupňovo bolo zaevidovaných spolu 1 966 kusov. Odborne bolo ošetrených 74 predmetov a v roku 2017 vykonali pracovníci múzea kompletnú revíziu zbierkového fondu, ktorý v súčasnosti obsahuje 60 386 zbierkových predmetov.

Odborno-výskumná činnosť

Odborní pracovníci múzea v roku 2017 pokračovali v dlhodobých vedecko-výskumných aktivitách z oblasti archeológie, etnografie a histórie, aktívne sa zúčastňovali na konferenciách, prednáškach, seminároch. Okrem výhľadových aktivít sa venovali najmä publikačnej činnosti v odborných periodikách i príležitostných zborníkoch.

Múzeum pokračovalo aj v archeologických výskumoch pre vedecké a dokumentačné účely mesta Pezinok: chodník na ulici M. R. Štefánika 4; národná kultúrna pamiatka Dom pamätný a pamätná tabuľa (tzv. Rodný dom J. Kupeckého). Pokračovali archeologické výskumy vo Svätom Jure – Hradisko Neštich, záchranný archeologický výskum v Bratislave Devín – Kremel'ská 90 a participácia na archeologickom výskume pre vedecké a dokumentačné účely v Irackej republike v lokalite Tell Jokha (Džocha) – UMMA (Projekt Tell Jokha (Džocha) – Umma).

Ďalšie aktivity

V roku 2017 múzeum usporiadalo množstvo kultúrno-spoločenských podujatí: **Pezinské vínne pivnice**, **Noc s Andersenom**, **Pezinské viechy**, **Deň Sv. Floriána**, **Memoriál Richarda Retiho**, **Noc múzeí a galérií**, **Deň Sv. Urbana**, **Keramické trhy**, **Jánske ohne**. Múzeum sa zapojilo do regionálneho podujatia **Jablkové hodovanie**, zorganizovalo podujatie **Komentovaná historická prešovačka**, pripravilo viacero odborných prednášok, usporiadalo aj **Celoslovenskú súťaž medu a medovín**, ktorú sprevádzala výstava **Tisícročná včela**. Pre rodiny s deťmi pripravilo múzeum letný workshop **Tvorivé stredy v múzeu**.

Počas roka pripravili pracovníci múzea viacero výstav: **Vinohrady, ľudia, čas – Zachytené na fotografiách, A predsa sa točí, Viera – víno – vzájomnosť, Kupeckého svet, Druhý život slov** (vizuálna poézia a autorská tvorba básnika Daniela Heviera), vo vysunutom pracovisku v Literárnom a vlastivednom múzeu vo Svätom Jure to boli výstavy **S batohom cez hory, Krása v hline zakliata, Svätý Urban – strážca vinohradov, Vodné nádrže v Malých Karpatoch** a pri príležitosti 80. výročia pôsobenia pobočky aj výstava **Múzeum v čase – 80 rokov Múzea vo Svätom Jure**.

Spolupráca s inými inštitúciami

Odborní pracovníci múzea v spolupráci s Digitalizačným centrom Múzea SNP v Banskej Bystrici pracovali počas roka na digitalizácii a konzervovaní zbierkových predmetov. Múzeum pravidelne spolupracuje so združením Malokarpatská vínná cesta, s filozofickými fakultami univerzít v Bratislave a Trnave, s Okresným riaditeľstvom hasičského a záchranného zboru, Dobrovoľným hasičským zborom v Pezinku, so Štátnym archívom SR, s pobočkou SNM – Múzeom Ľudovíta Štúra v Modre, so Slovenskou národnou galériou, s Mestským múzeom v Pezinku, so Slovenským archeologickým a historickým inštitútom, s Malokarpatským osvetovým strediskom v Modre a Malokarpatskou knižnicou v Pezinku. Dlhoročná je spolupráca múzea so základnými umeleckými školami v kraji, ako aj so základnými a strednými školami

Využívanie externých zdrojov

Malokarpatské múzeum za rok 2017 získalo z Dotačného systému MK SR **78.800,- EUR**: Na archeologický výskum Sušička Budmerice 7.000,- EUR, na archeologický výskum hradiska v Neštichu 8.000,- EUR, na mobiliár do múzea a kamerový systém 40.000,- EUR, na podujatie Keramické trhy 4.800,- EUR, na podujatia Wine and Art a Pezinské viechy po 500,- EUR.

Záver

Aj v roku 2017 sa múzeum orientovalo predovšetkým na vinohradnícku a vinársku tradíciu, ktorá ho zaraďuje medzi atraktivity aj v kontexte cestovného ruchu. Vykazuje dobré výsledky v oblasti nadobúdania zbierkových predmetov, ich odborného spracovania a prezentácie. V odbornej činnosti má výrazný podiel aj realizácia archeologických výskumov, ktorá pre múzeum predstavuje zdroj príjmov, aj keď na druhej strane výrazne zvyšuje nároky na skladové a depozitárne priestory. Ťažisko sprievodných podujatí múzea tvorili kultúrno-spoločenské podujatia, ktorých bolo v roku 2017 celkom 134. Orientovali sa na previazanosť z turizmom, výstavy, odborné prednášky a koncerty, Osobitnú pozornosť múzeum venuje návštevníkom s telesným postihnutím (prehliadky pre nevidiacich a nepočujúcich). Súhrnná návštevnosť v múzeu bola 6 514 osôb.

Tabuľka č. 7: Malokarpatské múzeum Pezinok, prehľad roky 2013 – 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov (priemerný prepočítaný)	Počet získaných exponátov	Počet návštevníkov
2013	295 670,96	15	951	4 833
2014	316 540,98	15	104	5 462
2015	360 061,00	17	272	7 351
2016	392 741,64	17	1334	5 426
2017	390 982,00	18	1297	6.514

MALOKARPATSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V MODRE

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre (MOS) pôsobí už od roku 2003 v historickej budove kaštieľa na Hornej ulici č. 20 v Modre. Objekt ako aj areál príľahlej parkovej záhrady sú národnými kultúrnymi pamiatkami a nevyhnutne potrebujú rekonštrukciu. V roku 2017 realizoval BSK sanáciu staticky narušeného oporného múru, ktorý chráni kaštieľ a záhradu pred zosunom susediaceho svahu.

Bratislavský kraj získal externé finančné zdroje na projekt „Kultúrne-kreatívne oživenie tradícií“ v rámci projektu Heritage SK-AT, ktorý je financovaný z programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko. Cieľom projektu je vybudovať v kaštieli moderné centrum na podporu rozvoja tradícií a kreativity, čím sa obohatí funkcionálna a ponuka služieb malokarpatského osvetového strediska. Súčasťou projektu je aj rekonštrukcia kaštieľa s príľahlým parkom (záhradou).

Malokarpatské osvetové stredisko je jediným zariadením svojho druhu v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, pričom vykonáva aj časť funkcií, ktoré v minulosti zabezpečovalo Národné osvetové centrum v Bratislave a bývalé ObKaSS-y (obvodné kultúrne a spoločenské strediská mestských častí). Do záberu pôsobnosti MOS patrí celé územie BSK: Bratislava (s piatimi okresmi) okres Pezinok (spolu 17 miest a obcí), okres Senec (28 miest a obcí) a okres Malacky (25 miest a obcí).

Hlavná odborná činnosť

Medzi hlavné činnosti kultúrno-osvetových zariadení patrí realizácia kultúrnej politiky štátu delegovaná na samosprávne kraje, najmä v oblasti neprofesionálnej kultúry, tzv. záujmovo umeleckej činnosti (súťaže, postupové prehliadky, výstavy). V roku 2017 zrealizovalo MOS 18 nadregionálnych súťaží a prehliadok, z toho jednu celoštátnu (CINEAMA 2017), 27 vlastných podujatí a 10 vzdelávacích aktivít.

Ďalšou dôležitou oblasťou je odborná metodická a koordinačná činnosť. V roku 2017 MOS zrealizovalo v DK Zrkadlový háj Metodický deň pre pracovníkov z oblasti kultúry, v jeseni v Modre dvojdnú Celoslovenskú poradu osvetových pracovníkov. MOS usporiadalo viacero tematických rozborových seminárov, poskytovalo tiež metodické poradenstvo pre záujmové kolektívy a viedlo koordinačné podujatia (škola tanca, stretnutia pre vedúcich súborov a pod.)

Pre širokú verejnosť v roku 2017 boli určené kultúrno-spoločenské podujatia: **ITF Slovakia tour 2017, Ples seniorov BSK, Medzinárodný festival detských folklórnych súborov, Svätajurské hody, Deň jedného vinára, Vína na hrade Modrý kameň, Salón výtvarníkov, Otvorené pivnice sv. Urbana, Malokarpatský slávik, Ženy, víno a vôňa, Deň otvorených pivníc, Deň vo vinohradoch, Jablkové hodovanie**. Do desiateho ročníka regionálneho podujatia **Jablkové hodovanie** sa v roku 2017 zapojilo množstvo miest a obcí a podujatie sa stalo neodmysliteľnou súčasťou jesene v regióne. Väčšina podujatí získava čoraz väčší význam aj z hľadiska podpory rozvoja cestovného ruchu.

Výstavná a edičná činnosť, propagácia, dokumentácia

V roku 2017 usporiadalo MOS viacero výstav: **Výtvarné spektrum, Amfo 2017, Salón výtvarníkov**, na ktorom prezentovalo svoju tvorbu množstvo autorov z regiónu, výstavu **3ArtsGo** a výstavu **Jablkový denník pre srdce**. V spolupráci s partnerským regiónom Dolné Rakúsko pripravilo MOS už po tretí krát **Deň otvorených ateliérov**, podujatie, ktorého ambíciou je propagácia výtvarnej tvorby a rozvoj medzinárodnej komunikácie a spolupráce výtvarných umelcov.

Nástrojom na dokumentáciu, prezentáciu a informovanie verejnosti vo vzťahu ku kultúrno-spoločenským podujatiam a udalostiam je vydávanie **časopisu Vidiečan**, ktorý MOS redakčne pripravuje a vydáva. V spolupráci so Združením Malokarpatská vínná cesta vydalo MOS množstvo propagačných materiálov o Bratislavskom kraji a o podujatí Malokarpatská vínná cesta, ktoré poslúžili na prezentáciu kraja aj na veľtrhoch cestovného ruchu.

Spolupráca s inými inštitúciami

MOS Modra spolupracuje pri organizovaní podujatí zo všetkými kultúrnymi zariadeniami v Bratislavskom kraji, s občianskymi združeniami, so Združením miest a obcí Malokarpatského regiónu, Občianskym združením Malokarpatská vínná cesta a s miestnou samosprávou. Pôsobí aj ako metodicko-poradenské centrum pre subjekty z oblasti kultúry (kultúrne domy, oddelenia kultúry samospráv, školy, stavovské a záujmové združenia...). Intenzívne buduje vzťahy s občianskymi združeniami, ktorých náplňou činnosti sú jednotlivé oblasti kultúry (napríklad záujmové a umelecké súbory). Stálymi partnermi MOS sú: Cech detských folklórnych súborov,

Združenie regiónu Záhorie a Podunajsko, Slovenská ľudová majolika s Cechom keramikárov Slovenska, Regionálna rozvojová agentúra Senec a Pezinok, občianske združenie RÉVIA, združenie Pre Záhorie a mnohé ďalšie. Stredisko MOS dlhodobo úspešne prezentuje Bratislavský región v zahraničí, v roku 2017 to boli podujatia **Taste the real wine** v Bruseli v Belgicku, **Festival rízingov vlašských** v Jedenspeigene v Rakúsku, na veľtrhoch cestovného ruchu v poľských Katowiciach a Waršave, či v Bordeaux vo Francúzsku.

Využívanie externých zdrojov

Od 1.7.2017 sa MOS aktívne podieľa na realizácii projektu **Kultúrne-kreatívne oživenie tradícií** v rámci programu INTEREG V-A, SK-AT /prioritná os 1 – Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva a biodiverzity/ investičná priorita 6c – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov prostredníctvom zachovania a ochrany životného prostredia, podpory a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva.

Z Fondu na podporu umenia MK SR sa podarilo MOS získať v roku 2017 podporu pre 17 projektov v celkovej hodnote 38.400,- EUR.

Záver

Malokarpatské osvetové stredisko je vyhľadávaným a stabilným partnerom pre subjekty z oblasti najmä neprofesionálnej kultúry, štátnej správy, tretieho sektora aj privátnej sféry. MOS v rozsahu svojej hlavnej činnosti realizuje podujatia a aktivity segmentu štátnej kultúrnej politiky delegovanej na samosprávne kraje ako aj vlastné podujatia. V roku 2017 zrealizovalo všetky plánované podujatia a ďalšie nad rámec plánu. Spolu MOS pripravilo 55 podujatí z toho 18 postupových súťažných prehliadok, 27 vlastných podujatí a 10 vzdelávacích aktivít. Kvalitná a bohatá bola aj edičná a publikačná činnosť. MOS si zo zdrojov z vlastnej činnosti vybudovalo dobré technické vybavenie a z rovnakých zdrojov kryje aj náklady na údržbu sídelnej budovy. Návštevnosť na podujatiach sa dá len odhadnúť, lebo všetky podujatia sú určené pre širokú verejnosť a vstupné sa nevyberá. V roku 2017 to bolo viac ako 30.000 návštevníkov.

Tabuľka č. 8: Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, prehľad roky 2013 – 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet súťažných aktivít	Počet vlastných podujatí	Počet vzdelávacích aktivít
2013	286 000,00	13	33	24	10
2014	282 297,00	13	34	24	16
2015	366.738,18	13	34	24	16
2016	491 908,32	13	34	24	15
2017	450 091,00	16	18	27	10

MALOKARPATSKÁ KNIŽNICA V PEZINKU

Malokarpatská knižnica v Pezinku (MKP) sídli v budove vo vlastníctve BSK na Holubyho č. 5 v Pezinku. Budova výhľadovo potrebuje modernizáciu a rekonštrukciu. Vážnym rizikom pre stavebno-technický stav a životnosť budovy je suterén, ktorý bol v minulosti zasypaný stavebným odpadom a sutinou. Výstupom čiastočnej modernizácie z minulosti je bezbariérový prístup pre návštevníkov a vybudovanie modernej elektronickej evidencie a bezpečnostných portov.

MKP v súlade so zriaďovacou listinou poskytuje knižnično-informačné služby používateľom a čitateľom knižnice a zabezpečuje odbornú metodickú pomoc mestským a obecným verejným knižniciam **v celom Bratislavskom samosprávnom kraji**. Buduje a sprístupňuje fond regionálnych dokumentov, spracováva a sprístupňuje regionálne databázy článkov, dokumentov a osobností. Knižnica má plne automatizované odborné činnosti aj ekonomickú a personálnu agendu. Súčasťou jej služieb pre čitateľov a verejnosť je verejný internet a sprístupňovanie vlastných aj externých databáz používateľom knižnice. Progresívnym a moderným prístupom sa knižnica zaradila medzi popredné pracoviská svojho druhu na Slovensku.

V roku 2017 sa knižnica zamerala najmä na plnenie úloh z ročného plánu činnosti. Aktualizovala a sprístupňovala univerzálny knižničný fond pre všetky vekové a sociálne skupiny používateľov, vrátane elektronických dokumentov. Organizovala kultúrne, vzdelávacie a komunitné podujatia pre deti, dospelých aj seniorov. Modernizovala vybavenie knižnice

a služby používateľom. Vykonávala svoje regionálne funkcie v oblasti regionálnej bibliografie a regionálnej metodiky. Do metodickej pôsobnosti Malokarpatskej knižnice v r. 2017 patrilo 64 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec. Knižnica tiež pokračovala v dokumentovaní a sprístupňovaní drobných architektonických objektov a pamiatok na území kraja v rámci projektu Nedajme zahynúť dedičstvu predkov.

Významnou časťou činnosti knižnice je organizácia kultúrnych a vzdelávacích podujatí. V roku 2017 zorganizovala **453 podujatí** pre deti i dospelých, na podujatiach privítala množstvo spisovateľov, prekladateľov, ilustrátorov, publicistov, hudobníkov a významných osobností.

Knižnica aj v roku 2017 pokračovala v projekte Literatúra v Radnici, pripravila 11. ročník Literárneho kolotoča v Zámockom parku, pre dospelých návštevníkov pripravili besedy so spisovateľmi a regionálnymi hosťami.

Nákup knižničného fondu

Knižničný fond (KF) k 31.12.2017 obsahoval **98 946** knižničných jednotiek (KJ). Okrem klasických tlačенých kníh ho tvorili aj špeciálne typy dokumentov – audiovizuálne a elektronické dokumenty (encyklopédie, jazykové slovníky a databázy na CD ROM). Čitatelia mali k dispozícii **114 titulov periodík**, z toho **45 titulov regionálnych periodík** (vydávaných v okresoch Pezinok, Malacky a Senec) a **18 zahraničných titulov** časopisov. Knižničný fond bol doplnený o **3 977** knižničných jednotiek (KJ) v celkovej hodnote 34.579,31 EUR, čo je v porovnaní s rokom 2016 o 1.260,33 EUR menej. Kúpou získali 2. 879 KJ, o 271 menej, ako v r. 2016, v hodnote 24 .846,12 EUR, čo je o 2 605,93 € menej ako v r. 2016. Menší nákup bol realizovaný preto, že knižnica získala menej prostriedkov z grantov (z Fondu na podporu umenia to bolo v roku 2016 spolu 10 000.- EUR, v roku 2017 len 6 000.- EUR). Do knižničného fondu pribudli KJ aj formou darov a náhrad, bolo to spolu 1 098 KJ, čo je o 82 KJ viac ako v r. 2016.

Knižnično-informačné služby

Výpožičný proces sa realizoval v knižničnom systéme Clavius. Vďaka systematickému posielaniu upozornení a konci výpožičnej lehoty a upomienok sa znížil počet dlhodobo nedostupných kníh a čitatelia ich vrátili do knižničného fondu. Pracovníci útvaru knižnično-informačných služieb čitateľov inštruovali pri samostatnom vyhľadávaní vo webovom katalógu Carmen.

V roku 2017 bolo z knižničného fondu vyradených 6 411 KJ v hodnote 17 646,37 EUR. Vyradenie sa vykonávalo v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a internou smernicou o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu. Po preradení časti fondu z oddelenia dospelých do skladu sa na vyradenie pripravili zastarané a

duplicitné knihy, tiež knihy, ktoré si čitatelia dlhodobo nepožičiavali. Takto pripravené knižničné jednotky sa vyradili v priebehu r. 2017. Snahou bolo očistiť fond knižnice od zastaraných kníh, a najmä aktualizovať fond knižnice tak, aby bol aktuálny, priebežne doplňovaný, s možnosťou pohotového sprístupnenia žiadaných poznatkov a informácií.

V roku 2017 knižnica splnila merateľný ukazovateľ „počet výpožičiek“. Medziročný pokles výpožičiek bol zapríčinený tým, že nefungovala pobočka knižnice, ktorá bola v polovici r. 2016 z dôvodu ukončenia nájmu mestských priestorov zrušená. Mesto Pezinok nestihlo pripraviť priestory pre novú pobočku, čo zapríčinilo pokles čitateľov, výpožičiek a návštevníkov knižnice, keďže výpožičné služby boli poskytované iba v hlavnej budove knižnice. Stúpol počet titulov vypožičaných prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam, čo potvrdzuje, že doplňovanie a zloženie knižničného fondu je kvalitné. Okrem tlačенých dokumentov ponúka Malokarpatská knižnica v Pezinku **výpožičky elektronických kníh** prostredníctvom služby eReading.cz. V ponuke bolo v priebehu r. 2017 približne 5000 titulov predovšetkým beletrie v češtine a slovenčine. Počet výpožičiek e-kníh je v porovnaní s celkovým počtom výpožičiek minimálny – 0,03%. Príčinou je, že v ponuke je veľmi málo slovenských kníh alebo kníh v slovenčine, keďže neexistuje slovenský poskytovateľ výpožičiek e-kníh. E-knihy je možné čítať iba na mobiloch a tabletoch s OP Android alebo IOS, alebo na čítačkách eReading, čo obmedzuje ich výpožičky.

Odborná a metodická činnosť

V r. 2017 do metodickéj pôsobnosti Malokarpatskej knižnice patrilo 63 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec, a to: 1 regionálna s krajskou pôsobnosťou /Pezinok/, 5 mestských knižníc /Malacky, Senec, Modra, Stupava, Svätý Jur/, 4 profesionálne obecné knižnice s profesionálnym knihovníkom Častá, Vištuk, Veľké Leváre, Zohor a 45 neprofesionálnych s dobrovoľným pracovníkom, z toho 8 stagnujúcich knižníc v obciach Hamuliakovo, Rovinka, Tomášov, Suchohrad, Tureň a Veľký Biel, Budmerice a Láb.

Metodickú činnosť knižnica vykonávala formou metodicko-inštruktážnych návštev. V r. 2017 ich bolo 47. Návštevy boli naplánované tak, aby metodik navštívil všetky profesionálne knižnice, knižnice, ktoré nestihol navštíviť v r. 2016, a knižnice, v ktorých knihovníci signalizovali problémy. Knižnica poskytla celkovo 143 konzultácií osobne, telefonicky alebo e-mailom.

Edičná a propagačná činnosť

Knižnica vydala v roku 2017 **Kalendárium regionálnych osobností okresov Pezinok, Malacky a Senec 2018, Okres Pezinok v tlači**, štvrťročník, **Okres Senec v tlači**, polročník, **Okres Malacky v tlači**, polročník, **OČK(o)** 1/2017, 2/2017, časopis knihovníkov okresov

Pezinok, Malacky a Senec, ďalej vydala množstvo bibliografických letákov regionálnych osobností ako sprievodný materiál k vlastným aktivitám počas roka.

Knižnica spolupracovala s viacerými kultúrnymi a ďalšími partnerskými organizáciami a inštitúciami. Najaktívnejšia bola spolupráca s materskými, základnými a strednými školami regiónu, ako aj s kultúrnymi zariadeniami mesta Pezinok, CVČ, Pezinským kultúrnym centrom, s Mestským múzeom v Pezinku, ale aj s kultúrnymi zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a pri spoločných projektoch s bratislavskými verejnými knižnicami. V roku 2017 spolupracovala Malokarpatská knižnica v Pezinku intenzívne s Mestom Stupava a Mestským kultúrnym a informačným centrom Stupava na budovaní vysunutého regionálneho pracoviska pre región Dolné Záhorie v Stupave.

Sprievodné podujatia

Počas roka sa knižnica zamerala najmä na podujatia podporujúce čítanie a propagujúce literatúru. Zorganizovala stretnutia, besedy a čítania so známymi detskými spisovateľmi ako aj so spisovateľmi pre dospelých, so zameraním najmä na autorov pôsobiacich v Bratislavskom regióne. Knižnica zrealizovala aj prvý ročník podujatia medzinárodný festival poézie **FELIBER POETRY**, ktorý mal medzi verejnosťou mimoriadne dobrú odozvu.

Knižnica sa zapojila do viacerých národných aj medzinárodných kampaní a podujatí: **Týždeň slovenských knižníc**, **Noc s Andersenom** – medzinárodné podujatie na podporu detského čítania, **Celé Slovensko číta deťom** – celoslovenský projekt propagujúci hlasné čítanie ako prostriedok prehlbovania vzťahu detí a dospelých.

Pre dospelých čitateľov a návštevníkov pripravila knižnica stretnutia so spisovateľmi a regionálnymi osobnosťami Denisou Fulmekovou, Jarom Rihákom, Vandou Rozenbergeovou, Ľubicou Mazúchovou- Hamzovou, Marcelou Laiferovou. K 160. výročiu narodenia spisovateľky, etnografky, novinárky, zakladajúcej členky spolku Živena Terézii Vansovej knižnica pre členky spolku Živena zorganizovala prednášku PhDr. Agáty Petrakovičovej o živote a tvorbe spisovateľky. Predovšetkým členom Živeny bolo venované podujatie k výročiu narodenia **Boženy Slančíkovej Timravy** s hosťkou Danou Podrackou. Ďalšími podujatiami boli prednášky z oblasti ochrany prírody s náčelníkom Lesoochranského zoskupenia Vlk Jurajom Lukáčom, prednáška z oblasti zdravia o mozgu a pamäti **Mozog veľký zázrak** s lektorkou MUDr. Elena Žigová a prednáška spojená s premietaním filmu Liečebné hladovanie, ktorú lektoroval RNDr. Jozef Valúch, CSc.

Pokračoval aj úspešný mesačný cyklus **Literatúra v Radnici** v priestoroch historickej radnice v Pezinku. Hostami boli publicista a spisovateľ Michal Havran ml., vydavatelia Juraj Heger, Juraj Koudela, Albert Marenčin ml., autori knižných noviniek Daniel Hevier, Oliver Solga, Pavel Traubner, Katarína Hradská, prekladatelia Stanislav Vallo, Miroslava Vallová, víťaz Anasoft Litera Ondrej Štefánik, finalistka Ivana Gibová a porotca Michal Habaj, spisovateľ Anton Baláž a literárny vedec Radoslav Passia, ochranár Juraj Lukáč a vydavateľ Koloman Bagala so spisovateľom Lacom Keratom a víťazom Poviedka rok 2017, Jurajom Zaťovičom.

Pre študentov stredných škôl knižnica pripravila besedu s finalistami Anasoft Litera Vandou Rozenbergovou a Michalom Havranom.

Pre detských návštevníkov knižnica pripravila cykly pravidelných podujatí **Kým školský zvonček zazvoní** pre predškolákov, **Popoludnia s rozprávkou** orientované pre deti školských klubov a ich stretnutia s literatúrou, **Hodiny informačnej výchovy**, **Čítanie je IN** – neformálne besedy pre žiakov ZŠ o knižkách, ktoré si žiaci na hodine slovenčiny alebo v školskom klube prečítajú, **Hrdina vo mne** zamerané na rozvoj sociálneho cítenia detí prostredníctvom rozprávkových príbehov, **V kolotoči kníh** orientované na rozvoj čitateľskej gramotnosti, schopnosti porozumieť textu, pracovať s ním a na rozvoj fantázie.

Využívanie externých zdrojov

V roku 2017 získala knižnica prostredníctvom projektov celkom **20.500,- EUR** z Fondu na podporu umenia: Na projekt **FELIBER POETRY** 7 000,- EUR, na projekt **Čítanie je IN** 6.000,- EUR. na projekt **Čítajme!** 2.500,- EUR a na zriadenie novej pobočky 5.000,- EUR. Od mesta Pezinok získala knižnica pre **Podujatia pre deti** 700,-, EUR.

Záver

Počet výpožičiek v r. 2017 bol 145 213. Medziročný pokles výpožičiek bol zapríčinený zatvorením pobočky knižnice, ktorá bola v polovici r. 2016 z dôvodu ukončenia nájmu mestských priestorov zrušená. Mesto Pezinok nestihlo pripraviť priestory pre novú pobočku, čo zapríčinilo pokles čitateľov, výpožičiek a návštevníkov knižnice, keďže výpožičné služby boli poskytované iba v hlavnej budove knižnice. Stúpa počet titulov vypožičaných prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam, čo potvrdzuje, že doplňovanie a zloženie knižničného fondu je kvalitné. Okrem hlavnej činnosti pripravila knižnica celkom 453 sprievodných podujatí pre deti i dospelých. Svojou činnosťou a aktivitami, no najmä progresívnym prístupom a uplatňovaním inovatívnych postupov a metód sa MKP radí medzi popredné pracoviská v celoslovenskom kontexte.

Tabuľka č. 9: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2016-2017

Porovnávací tabuľka	2015	2016	2017	Rozdiel+/-
Počet registrovaných používateľov	3 629	3 531	3 278	-253
Deti do 15 rokov	1 544	1 529	1376	-153
Počet návštevníkov	42 900	44 995	43 810	-1885
Počet výpožičiek	150 976	146 238	145 213	-1025
MVS od iných	335	442	335	-116
iným	314	317	332	15
Podujatia	378	441	453	12
Návštevníci podujatí	8 476	9 878	9 481	-397
Ødenná návštevnosť	171,60	179,98	177,36	-2,62
Ø denná výpožička	603,90	584,95	587,01	2,06

Tabuľka č. 10: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2013 - 2017

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet výpožičiek	Počet knižných prírastkov
2013	241 643,00	17	151 949	4 288
2014	265 131,00	17	155 664	5 101
2015	268 930,00	17	150 976	3 981
2016	282 736,00	18*	146 238	4 166
2017	337 307,00	18	145 213	3 977

*Počet pracovníkov bol navýšený o 1 pracovníka vysunutého pracoviska v Stupave.

ZÁVER

Inštitucionálna kultúrna infraštruktúra v Bratislavskom kraji je daná historicky. Kultúrne zariadenia prešli do zriaďovateľskej pôsobnosti BSK delimitáciu z Krajského úradu pri vzniku VÚC v r. 2002. Zloženie, počet a formy kultúrnych zariadení nie sú teda výstupom žiadnej koncepcie, či stratégie. To vysvetľuje aj tú skutočnosť, že BSK nezriaďuje žiadnu galériu.

Napriek tomu Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v maximálnej možnej miere svojimi službami saturujú celé územie kraja, pričom si aj v roku 2017 udržali svoj odborný a profesionálny status.

V súlade so Stratégiou rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020, schválenou Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 46/2015 zo dňa 26.06.2015, v súlade s Aktualizovaným Akčným plánom BSK označených prioritou jeden 2017+ schváleným Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 2/2017 zo dňa 17.02.2017 a v súlade s Metodickými východiskami aktualizácie Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2020 schválenými Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 18/2017 zo dňa 17.02.2017 **pripravuje Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK ako príslušný gesčný odbor aktualizáciu Stratégie rozvoja kultúry.**

Vo vzťahu ku kultúrnym zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK je cieľom aktualizácie naplniť a aktualizovať stanovené priority stratégie s cieľom **rozvíjať, inovovať a optimalizovať bázu zriaďovaných kultúrnych zariadení ako nosného prvku kultúrnej infraštruktúry a zároveň nástroja výkonu kompetencií kraja v oblasti kultúry.**

Prvým krokom bolo vypracovanie správ z mapovania potrieb kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a následné vypracovanie strategických vízií rozvoja samotnými zariadeniami. Na tieto kroky má nadviazať metodika merania kvality a efektívnosti a vypracovanie samotnej Koncepcie rozvoja kultúrnych zariadení.

Stanoviská komisií Zastupiteľstva BSK

**Bod č. : „Správa o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti
Bratislavského samosprávneho kraja
za rok 2017“**

Názov komisie	Stanovisko komisie k návrhu materiálu	Hlasovanie	Akceptované / Neakceptované	Zapracované / Nezapracované
Komisia kultúry	Komisia kultúry berie predložený materiál na vedomie a odporúča Zastupiteľstvu BSK materiál prerokovať a prijať navrhnuté uznesenie	Prítomní 8 Za 8 Proti 0 Zdržal sa 0 Nehlasoval 0		
Finančná komisia	Finančná komisia BSK odporúča prerokovať predložený materiál a schváliť v predloženej podobe	Prítomní 7 Za 7 Proti 0 Zdržal sa 0 Nehlasoval 0		

V stĺpci **zapracované / nezapracované pripomienky** uviesť či boli / neboli zapracované, ak nie, uviesť dôvod.

